

WALK FOR NATURE

Zondag 17 april 2016

Adellijke natuur dicht in je buurt

Europese Natuur in Lubbeek • Natuur en Erfgoed • Natuurreservaat De Spicht 20 jaar jong

Het concept Walk for Nature is een sterk merk en een echte succesformule

Het is een evenement met kwaliteitsbewaking vanwege Natuurpunt Oost-Brabant. Wie naar de Walk komt, krijgt gegarandeerd een topbelevens in topnatuur. De Walk for Nature is zowel een proces waarrond in een streek een jaar lang gewerkt wordt, als een evenement met steeds een paar duizend deelnemers. In de voormiddag is er de vroege vogelwandeling en het symposium met receptie. Hier wordt het peterschap van natuurgebied De Spicht uitgereikt aan singer-songwriter Paul Michiels. Voor het grote publiek zijn er vooral in de namiddag belevingsactiviteiten waar biodiversiteit en het belang van natuur, landschap en erfgoed in de kijker geplaatst worden. De Walk for Nature maakt deel uit van het provinciaal natuurproject uitgevoerd door Natuurpunt Oost-Brabant: 'Natuur in de buurt'.

De Walk for Nature 2016 is als evenement vooral een beleevingsdag voor heel het gezin.

De Walk for Nature 2016 is een beleevingsdag voor iedereen, mensen uit de buurt maar ook van elders. Een dag om samen te genieten van het landschap, erfgoed, de natuur en de biodiversiteit en kennis te maken met onze koestersoorten en die zelf te ontdekken op eigen tempo langs goed aangeduide wandelcircuits met landschapsposten. Ieder komt aan zijn trekken bij de namiddagactiviteiten: de gezinswandelaar, de wandeltoerist, de natuurliefhebber, de vogelliefhebber. Voor de kinderen is er een zoektocht. De Walk for Nature is een activiteit met een duidelijke gelaagdheid en voor elk wat wils. En na de wandelingen kan nagenoten worden bij een lekker glas en een optreden van Concertband Linden. De Walk for Nature 2016 is zowel een uniek evenement voor het brede publiek als een proces om de streek en natuur, landschap, erfgoed en biodiversiteit in de kijker te zetten en in het hart van de mensen te griffen.

Gele lis in De Spicht. Foto Benny L'Homme

natuurpunt
oost-brabant lubbeek

VLAAMS-
BRABANT

Met de steun van en in samenwerking
met de provincie Vlaams-Brabant,
partner voor natuur.

De gastafdeling is Natuurpunt Lubbeek. We strijken neer in het kasteeldomein t' Serclaes in de Binkomstraat 16. Van daaruit verkennen we de o.m. de Lubbeekse natuurgebieden met o.m. de 'De Spicht' en het gevarieerd en heuvelend Lubbeeks landschap met veel natuur en erfgoed.

De Spicht maakt ook deel uit van het Europees Natura 2000-netwerk gekenmerkt door hoogwaardige Europese natuur: broekbossen, orchideerijke en soortenrijke hooilanden, laagveen- en rietmoerassen. Kortom een parel van biodiversiteit.

De gemeente Lubbeek biedt de bezoekers die met de fiets naar de Walk komen ter plaatse een gratis consumptie aan.

Walk for Nature 2016 maakt deel uit van het provinciaal natuurproject Natuur in je Buurt.

De Walk for Nature 2016 kadert in het provinciaal natuurproject 'Natuur in de buurt' van Natuurpunt Oost-Brabant. De koesterburen en de natuur in de buurt zijn hefbomen om te komen tot meer natuur en meer biodiversiteit. De provincie Vlaams-Brabant voert onder de slogan 'Je hebt meer burens dan je denkt' campagne rond koestersoorten en biodiversiteit. De provincie heeft alle gemeenten kunnen warm maken om bepaalde diersoorten en plantensoorten aan te nemen als koesterbuur. Dieren en planten die het moeilijk hebben om een goed plaatsje te kunnen bemachtigen in onze versnipperde natuur. Elke gemeente heeft zijn specifieke koesterburen die het extra omarmt en waarvoor ze zorgt dat ze onder de ideale omstandigheden kunnen voortbestaan. Ook de gemeente Lubbeek en Natuurpunt Lubbeek hebben zich voluit ingeschreven in deze campagne. De geelgors en de huiszwaluw staan volop in de kijker. Er gaat ook speciale aandacht uit naar de slijmwasplaat, de anemonenbekerzwam, de sleedoornpage,

Philippe Smets met twee jonge steenuilen op de steenuilenactiviteit in Lubbeek.
Foto Luc Nagels

Kasteel t' Serclaes. Foto Benny L'Homme

de ingekorven vleermuis en de kleine valeriaan. Wasplaten zijn kleurrijke graslandpaddenstoelen, de orchideeën onder de paddenstoelen, die voorkomen in goed beheerde natuurgraslanden bijna uitsluitend in beheerde natuurreservaten, zo ook in Lubbeek. De kleine valeriaan is een absolute topsoort van moerassen die we hopen terug te krijgen in de Spicht. De afgelopen jaren zijn de steenuilen beroemde burens geworden in Lubbeek door de intensieve inspanningen van vele vrijwilligers en de evenementen georganiseerd door NP Lubbeek. Tijdens de Walk for Nature zal ook aandacht gaan naar deze koestersoorten.

Erfgoed in de kijker in Lubbeek

Erfgoed is meestal goed zichtbaar, maar soms ligt het verscholen en is het daardoor ook minder gekend.

De wandelingen van de Walk vertrekken vanop het prachtige kasteeldomein t' Serclaes. De omgeving van dit kasteel heeft nog steeds de allures van een oud park met historische dreven, vijvers, een boerderij, een mooie kapel 'Onze-Lieve-Vrouw van Lubbeek' en een gerestaureerde ijskelder (nu een overwinteringsplaats voor vleermuizen).

Langs de uitgestippelde wandelroutes zien we nog meer religieuze 'monumenten': Jezus aan het kruis in het Kalvariebos, de pastorie en enkele (rots)kapelletjes. Het hoogste punt van de wandeling bevindt zich aan de Grotendries. Het grote driesplein, in vroegere tijden een gemeenschappelijke weide, is nog steeds een weide zonder bebouwing! In natuurgebied Molenbroek kan je tussen het groen de contouren van een heuvel waarnemen. Dit is wat er rest van de middeleeuwse motte van Stakenborgh. Vondsten van Romeinse dakpannen verraden dat in deze omgeving ook een Romeinse villa gestaan heeft.

Lubbeek verbergt ongetwijfeld nog heel wat van zijn verleden. De gidsen op de verschillende landschapsposten vertellen en tonen je heel wat meer over dit waardevolle erfgoed.

Singer-songwriter Paul Michiels. Foto Patrick Hattori

Zoekcircuit voor kinderen met als thema: 'Ik zie ze vliegen'

Onder het thema 'Ik zie ze vliegen' wordt een zoektocht uitgezet voor jonge dappere wandelaars. Op het wandeltraject van de Walk staan bordjes opgesteld met informatie van dieren die in en rondom de natuurgebieden van Lubbeek leven en specifiek ook van de koesterburen. De weetjes zijn geschreven met linken naar de leefwereld van kinderen, luchtig en met de nodige knipogen. De prachtige foto's die erbij staan, maken de weetjes zichtbaar en doen hopelijk een paar neuzen krullen van nieuwsgierigheid naar de natuur. Terwijl de ouders het wandeltraject lopen is het jonge kroost enthousiast bezig met de zoekopdrachten en wordt hun interesse geprikkeld. Zo wordt het een toffe wandeling waarbij de namiddag en de kilometers voorbijvliegen. Het wandelcircuit bedraagt 4,3 km en is ideaal voor kinderen van de lagere school.

Paul Michiels, peter van de Spicht.

Paul Michiels heeft een hart voor natuur en voor de Spicht. Bij verschillende gelegenheden konden we op de steun van Paul rekenen voor de bescherming van de Spicht en de natuur. Tijdens de Walk for Nature van 17 april wordt het peterschap van de Spicht aan Paul toegekend. Om 13u00 zal Paul Michiels ook een optreden ten beste geven waarmee de namiddagevenementen van de Walk afgetrapt worden.

Deelname aan de Walk for Nature is ook de aankoop van de natuurgebieden in het Hageland steunen.

In Lubbeek werd door Natuurpunt niet minder dan 70 ha natuurgebied duurzaam beschermd en beheerd. In het Hageland is dit circa 3500 ha. Koken maar ook natuurgebied aankopen kost geld. Naast de aankoopsubsidie is er steeds een restfinanciering van 50 tot 15% dat door de lokale afdeling moet opgebracht worden. De deelnameprijs aan de Walk gaat volledig naar het reservatenfonds voor aankoop van natuurgebieden in het Hageland. Ook van elk nieuw lid dat op de Walk for Nature geworven wordt, zal een bedrag van € 20 bestemd zijn voor dit reservatenfonds.

De Spicht: rietveld in de mist. Foto Benny L'Homme

Natuur in Lubbeek

Natuurpunt Lubbeek steekt de handen uit de mouwen: een actief bestuur en beheerteam werkt aan de bescherming en de veiligstelling van de natuur in Lubbeek. De meest waardevolle percelen worden aangekocht en daarna beheerd i.f.v. de biodiversiteit. Actieve bestuursleden, vrijwilligers (zoals Lubbeekse lagere scholen - Chiro - Scouts en 'Huis in de Stad' Tienen) én professionele krachten gaan meerdere keren per jaar aan de slag om die Lubbeekse natuurpracht verder te ontwikkelen.

Natuurreservaat De Spicht

Lubbeek mag nog terecht een groene gemeente genoemd worden. Het door Natuurpunt beheerde natuurgebied 'De Spicht' vormt hier in het hart van de gemeente met zijn drie deelgebieden Molenbroek/Stakenborg, Spicht en Goorbroek een ideale natuurlijke verbinding tussen verschillende kasteeldomeinen in het valleigebied van de Molenbeek. De Spicht is dan ook 'adellijke natuur in je buurt'. De Spicht is eveneens opgenomen in het Natura 2000-netwerk van Europese natuur waarvoor Vlaanderen verantwoordelijk is om het in een goede staat van instandhouding te brengen, en dus van Europees belang. Bovendien verschillen de deelgebieden enorm van elkaar. Natuurlijke diversiteit en adembenemende natuurpracht troef, van broekbossen met prachtige voorjaarsflora, soortenrijke en structuurrijke hooilanden met uitsijpelend kalkrijk water uit de bodem (kwelgebieden) tot laagveenmoeras, rietland en hangveen, je zegt het maar: kortom uniek. Logisch dan ook dat een rijke fauna en flora zich hier thuis voelen. Naar goeie Hagelandse traditie is het gebied een mengelmoes van soorten die typisch zijn voor de Kempen, en andere die we vooral van Haspengouw kennen. Bij de planten kunnen zo nog moerasviooltje en wateraardbei in het laagveen worden gevonden en de blauwe knoop staat er op een van nature voedselarme helling. In de kwelgebieden zijn reuzenpaardenstaart, adderwortel, éénbes en grote aantallen keverorchis aanwezig. Vroeger waren de heel zeldzame blauwgraslanden typisch voor het gebied, maar die verdwenen grotendeels onder de aangeplante populieren. Karwijselie en moerasstrepzaad zijn nog getuigen. Uit

de bewaarde 'zaadbank' in de bodem keerden bij natuurherstel en beheer zeldzame zeggenssoorten terug zoals gele en zeegroene zegge, en de bosorchis herkoloniseert stilaan het gebied. Bij de vogelsoorten is vooral het rietland geliefd door broedende zeldzaamheden als cetti's zanger en waterral. In de broekbossen vinden we wielewaal, kleine bonte specht, matkop en buizerd. De houtkanten aan het Goorbroek zijn van oudsher – en nog steeds – het broedgebied van de geelgors en de steeds zeldzamer wordende zomertortel.

Het Tafelbos

Het Tafelbos in deelgemeente Binkom is dan weer een ander buitenbeentje dat in beheer is bij Natuurpunt. Het historisch oud, van nature zuur eiken-beukenbos wordt doormidden gesneden

Meanderende Vosselbeek in het Tafelbos. Foto Benny L'Homme

door de uniek meanderende Vosselbeek. Het aantal meanders is niet op twee handen te tellen. Enorme tapijten bloeiende bosanemonen en bossen slanke sleutelbloemen, typerend voor oud en onvervangbaar bos, laten je hier gegarandeerd even stilstaan. Om al die natuurpracht in stand te houden is bescherming en beheer onontbeerlijk.

Hersteld laagveen in De Spicht. Foto Benny L'Homme

20 jaar Spicht

Het rietland van de Spicht was al in de jaren 1970 een begrip bij ornithologen. Op aangeven van de familie Halfants verrichtte wijlen Rogier de Fraine belangrijk ringwerk in het gebied. Bruine kiekendief was er broedvogel en woudaapje en roerdomp konden er regelmatig worden gezien. Het gebied verloor – net zoals zoveel andere gebieden – aan aantrekkingskracht voor deze typische moerassoorten door de aanplanting van populieren in de periode voor dat het door Natuurpunt verworven werd. Notaris Jean Halfants meldde eind jaren 1990 dat interessante percelen in het rietland te koop kwamen. Natuurpunt Oost-Brabant besloot een project op te starten. De familie Halfants – die van oudsher kenners waren van het gebied – brachten nog andere eigenaars op de hoogte van het project. Zo konden verschillende nieuwe percelen toegevoegd worden aan het reservaat. Daarmee werd ook een aanvang gemaakt met het herstel: populieren werden verwijderd, de waterstand van de broekbossen werd terug omhoog gebracht en sommige van de vroegere 'blauwgraslanden' konden terug herrijzen. Daarmee werd eer gedaan aan de Europees belangrijke natuurwaarden. Intussen wordt een volgende stap gezet met het Life-project Hageland.

Educatief Natuurbeheer met de Sint-Martinusschool in het Molenbroek.

De Spicht in het programma Life Hageland

Life Hageland voert natuurherstelbeheer uit in de natuurgebieden die tot het Europees netwerk 'Natura 2000' behoren. Deze Europese bescherming geldt o.m. voor de Bierbeekse Valleien, Meldertbos, De Spicht en omgrenzende valleien van Winge en Motte, de Hagelandse Vallei, delen van de Hagelandse Heuvels en de Demervallei met de Demerbroeken en Vorsdonkbroek. Voor het herstel van de natuurwaarden in deze Hagelandse gebieden die ook Europees beschermd zijn, werd een project Life Hageland goedgekeurd waardoor Natuurpunt hier herstelwerken kan uitvoeren. Dit gebeurt op plaatsen waar mogelijkheden

Bruin blauwtje. Foto Kevin Feytons

zijn om de onderdrukte Hagelandse natuur kansen te geven of om ze terug meer oppervlakte te geven. Dat er in de Spicht zo'n

bijzondere natuurwaarden aanwezig zijn, komt door de specifieke milieuomstandigheden en ligging. Het is een smalle vallei in de bovenloop van de Winge (Molenbeek) met verschillende bronhoofden. Samen met het kalkrijk grondwater dat naar boven komt (kwel) en stroken met veen in de bodem, geeft dit bijzondere omstandigheden die gunstig zijn voor zeer specifieke vegetaties en voor plantengroei die hieraan gebonden is. En dat uit zich in de bijzondere flora en fauna. Kijk maar naar de voorjaarsflora in het rivierbegeleidend bos of de uitbundig bloeiende orchideeën in de hooilanden. In het kader van het Life Hageland project creëert Natuurpunt door omvormingsbeheer gepaste uitgangssituaties op percelen die nu pas in natuurbeheer komen (aanplantingen, ruigtes, gescheurde graslanden). Tijdens de Walk for Nature kan je op het terrein met de realisaties en resultaten van dit omvormingsbeheer kennismaken.

Bloeiende kattestaarten. Foto Benny L'Homme

Walk for Nature 2016

Wandelen voor meer Biodiversiteit

LUBBEEK, ZONDAG 17 APRIL

ADELLIJKE NATUUR DICHT IN JE BUURT

Europese natuur in Lubbeek • Natuur en Erfgoed • Natuurreservaat De Spicht 20 jaar jong

Op zondag 17 april 2016 organiseert Natuurpunt afdeling Lubbeek in samenwerking met Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap vzw, de gemeente Lubbeek en de Provincie Vlaams-Brabant de 'Walk for Nature 2016'. De Walk for Nature is een klassieker binnen Natuurpunt Oost-Brabant en richt zich tot een zeer breed publiek met een gezinsactiviteit waar natuur als een kans voor een streek in de praktijk wordt getoond. Natuur, landschap en erfgoed en de koesterburen staan in de kijker.

We strijken daarvoor neer op het kasteeldomein t' Serclaes. Zowel rond het kasteel zelf als elders in Lubbeek, zoals in het Lubbeekse natuurgebied 'De Spicht', vinden een aantal activiteiten plaats.

Voormiddag

- **7u00, 7u30 en 8u00: Vroege-ochtendwandelingen**
- **9u00 tot 13u00: Ontbijt/Brunch**
mits inschrijving door storting van € 10 per persoon op rekening nr IBAN BE82 0010 7622 1868 van Natuurpunt Oost-Brabant en dit voor 14 april
- **10u30: Symposium 'Adellijke natuur dicht in je buurt'**
met nadruk op Europese natuur in Lubbeek, Natuur in de buurt en koesterburen, erfgoed en focus op: 'De Spicht 20 jaar jong'
 - Uitreiking peterschap van natuurgebied De Spicht aan singer-songwriter Paul Michiels
 - Receptie

Namiddag

13u00: optreden van Paul Michiels

Vanaf 13u00 doorlopend:

- Start gezinswandelingen op aangeduide wandelcircuits met landschapsposten. Vertrekken kan tot 16u00.
- Landschapsposten met aandacht voor natuur en erfgoed.
- Er is een kort (4,3 km) en een langer circuit (circa 8 km)
- Zoekcircuit voor kinderen op het korte circuit.
- Huifkartochten - Tentoonstelling schilderijtjes koesterbuur huiszwaluw door kinderen Lubbeekse scholen - 'Bibboekenquiz' voor kinderen over natuur door Bibliotheek Lubbeek - Grime - Diverse Infostanden - Praatcafé
- Muzikale omkadering door Concertband Linden om 15u00, 16u00 en 17u00

AFSPRAAK

Kasteeldomein t' Serclaes
Binkomstraat 16, 3210 Lubbeek
Omwille van werken Aquafin in dorp Lubbeek omleiding via Binkom
Parcours niet geschikt voor buggy's met kleine wielen.

DEELNAME

Bijdrage reservatenfonds aankoop natuurgebieden Hageland:
Leden Natuurpunt:
€ 2 per persoon of € 4 per gezin.
Niet-leden:
€ 5 per persoon of € 10 per gezin.
Gratis:
voor wie ter plaatse lid wordt.

De gemeente Lubbeek biedt de bezoekers die met de fiets naar de Walk for Nature komen ter plaatse een gratis consumptie aan.

ONTBIJT/BRUNCH

Inschrijven door storting van € 10 per persoon op rekening nr. IBAN BE82 0010 7622 1868 van Natuurpunt Oost-Brabant en dit voor 14 april.

www.walkfornature.be
www.natuurpunttoostbrabant.be
www.natuurpuntlubbeek.be

Walk for Nature LUBBEEK 17 april 2016

Adellijke natuur dicht in je buurt

Europese Natuur in Lubbeek • Natuur en Erfgoed • Natuurreservaat De Spicht 20 jaar jong

Kasteeldomein t' Serclaes, Binkomstraat 16

Vroege Vogelwandelingen

Symposium 'Adellijke natuur dicht in je buurt'

Optreden van Paul Michiels

Gezinswandelingen (4,5 km en 8 km)

Landschapsposten Erfgoed en Natuur • Zoekcircuit voor kinderen

Muzikale omkadering door Concertband Linden - Huifkartochten -

Tentoonstelling schilderijtjes koesterbuur Huiszwaluw door kinderen

Lubbeekse scholen - 'Bibboekenquiz' voor kinderen over natuur door

Bibliotheek Lubbeek - Grime - Diverse Infostanden - Eet- en praatcafé

AFSPRAAK

- Zondag 17 april 2016 vanaf 7u00 tot 18u00. Kasteeldomein t' Serclaes, Binkomstraat 16 te 3210 Lubbeek. Zowel op het kasteeldomein zelf als elders in Lubbeek, zoals in het Lubbeekse natuurgebied 'De Spicht', vinden een aantal activiteiten plaats
- Door werken Aquafin dorp Lubbeek omleiding via Binkom
- Parcours niet geschikt voor buggy's met kleine wielen

DEELNAME

- Bijdrage Reservatenfonds voor aankoop natuurgebieden in het Hageland:
 - Leden Natuurpunt: € 2 per persoon of € 4 per gezin
 - Niet-leden: € 5 per persoon of € 10 per gezin
 - Gratis voor wie ter plaatse lid wordt
- De gemeente Lubbeek biedt de bezoekers die met de fiets naar de Walk komen ter plaatse een gratis consumptie aan

www.walkfornature.be

VLAAMS-
BRABANT

Bio-Planet Leuven
Tiensesteenweg 371
3010 Leuven
bio-planet.be

Met de steun van en in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant, partner voor natuur.

